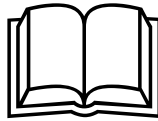

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

**ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

(методичні рекомендації та
тестові завдання для самоконтролю)

Чернівці
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2020

УДК 378.016 6 811.161.2(075)

Т 367

Рекомендувала до друку редакційно-видавнична рада
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Рецензенти:

Марчук Л. М., доктор філол. наук, професор (Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка);

Степаненко М. І., доктор філол. наук, професор (Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка).

Т 367 Технології навчання української мови в закладах загальної середньої освіти : методичні рекомендації та тестові завдання для самоконтролю [для студентів ОР „Магістр” спеціальності 014.01 „Середня освіта (українська мова та література)”]: навч.-метод. посібн. / уклад. : О. В. Кульбабська. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 84 с.

Посібник охоплює три частини. У першій подано методичні рекомендації щодо проведення контрольних заходів із обов'язкової навчальної дисципліни „Технології навчання української мови в закладах загальної середньої освіти”, передбачених кредитно-трансферною системою організації навчального процесу на першому (магістерському) курсі університету. Другий розділ посібника містить тестові завдання, укладені за навчальною програмою до таких змістових модулів: „Загальні питання викладання української мови в ЗЗСО”, „Методи і прийоми навчання мови. Типи уроків з української мови”, „Модуль-контроль самостійної роботи студентів” і „Заліковий модуль-контроль”; орієнтовний перелік питань до підсумкового контролю. Довідкова (третя) частина посібника рекомендує літературу з курсу методики викладання української мови та корпус шкільних підручників з української мови, єдині вимоги до оцінювання знань студентів під час написання модульних і семестрових контрольних.

Для широкого кола користувачів – магістрантів, викладачів, аспірантів.

УДК 378.016 6 811.161.2(075)

© Кульбабська О. В., 2020

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2020

ЗМІСТ

ВСТУПНІ ЗАУВАГИ	4	
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ із навчальної дисципліни „Технології навчання української мови в закладах загальної середньої освіти”, передбачених кредитно- трансферною системою організації навчального процесу.....	6	
Змістовий модуль № 1		
ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	9	
Тестові завдання	9	
Контрольні питання до змістового модуля № 1.....	18	
Література до змістового модуля № 1	20	
Змістовий модуль № 2		
МЕТОДИ І ПРИЙОМИ НАВЧАННЯ МОВИ. ТИПИ УРОКІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	21	
Тестові завдання	21	
Контрольні питання до змістового модуля № 2.....	32	
Література до змістового модуля № 2	33	
МОДУЛЬ-КОНТРОЛЬ		
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	34	
Тестові завдання	34	
Контрольні питання до самостійної роботи студентів	39	
Література до змістового модуля № 3 „Самостійна робота”	40	
ЗАЛКОВИЙ МОДУЛЬ-КОНТРОЛЬ		41
Тестові завдання	41	
Контрольні питання до курсу „Технології навчання української мови в закладах загальної середньої освіти”	66	
Оцінювання модульної контрольної роботи з курсу „Технології навчання української мови в закладах загальної середньої освіти”	71	
Рекомендована література до курсу „Технології викладання української мови в ЗЗСО”	77	
Корпус шкільних підручників з української мови	83	

ВСТУПНІ ЗАУВАГИ

Сучасне реформування вищої освіти України має на меті реалізацію різних принципів, серед яких – методологічна переорієнтація процесу навчання з інформативної форми на індивідуально-диференційовану, орієнтовану на розвиток особистості студента, що зумовлює оцінювання його навчальних досягнень за модульною системою відповідно до вимог Болонських угод.

Рейтингова система навчання у ЗВО, запроваджена Міністерством освіти і науки України з 2004 року, з одного боку, стимулює студентів до самостійної роботи, дає їм змогу досягати високого коефіцієнта засвоєння програмового матеріалу, а з іншого, на принципах паритетності сприяє викладачеві систематично й об'єктивно контролювати рівень здобутих знань. У цьому аспекті пропонується навчально-методичний посібник допоможе здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти планомірно, цілеспрямовано й ґрунтовно підготуватися до майбутніх випробувань – підсумкової атестації з методики викладання української мови у вищій школі, успішно скласти проміжний і підсумковий контроль з навчальної дисципліни „Технології навчання української мови в закладах загальної середньої освіти”, ефективно організувати повторення вивченого, набути навички самостійної роботи з аналізу чинної *Програми з української мови для учнів 5–11 класів ЗЗСО, найновіших лінгводидактичних праць тощо.*

Авторка посібника в рекомендаціях щодо проведення контрольних заходів із навчально-методичних дисциплін лінгвістичного циклу зберегла загальну спрямованість модульно-рейтингового навчання, його мету й технологію – принципів динамічності, дієвості, оперативності й системності знань, гнучкості, різнобічності методичних підходів.

Пропонуваний навчально-методичний посібник чітко структурований і містить три частини. Перша з них пропонує магістрантам ознайомитися зі специфікою організації, проведення трьох основних форм контролю знань і навичок – поточного, модульного (проміжного) та підсумкового.

Друга змістова частина охоплює тестові завдання, укладені за навчальною програмою дисципліни, зокрема „Загальні питання викладання української мови в ЗЗСО”, „Методи і прийоми навчання мови”, „Типи уроків з української мови”, „Методика вивчення фонетики, лексики та фразеології, будови слова і словотвору, граматики, синтаксису, орфографії та пунктуації” і „Методика розвитку зв'язного мовлення”, орієнтовний перелік питань до підсумкового контролю. Майбутній бакалавр, за задумом авторів, має усвідомити мету, завдання та структуру навчальної дисципліни, повторити базові поняття курсу методики під час розв'язання тестових завдань до зазначених вище тем.

Запропоновані в навчальному посібникові тестові завдання, зорієнтовані насамперед на практичне застосування, структуровані від легкого до поглибленого відповідно до опрацювання теоретичного матеріалу, що урізноманітнює індивідуально-дослідну роботу студента, робить її цікавою, дає змогу розкрити творчий потенціал.

Довідкова (третя) частина посібника рекомендує літературу з курсу методики викладання української мови та корпус найновіших шкільних підручників з української мови, єдині вимоги до оцінювання знань студентів під час написання модульних контрольних.

Навчально-методичне видання, без сумніву, спонукатиме магістрантів самостійно здобувати необхідні знання, вміло застосовувати їх на практиці для розв'язання різноманітних навчальних проблем; гнучко пристосовуватися до ситуацій, бачити труднощі, які постають у реальних освітніх процесах, і дає змогу віднайти способи їх раціонального подолання, використовувати сучасні інформаційні та комп'ютерні технології як в аудиторії, так і під час дистанційної освіти; грамотно працювати із здобутою інформацією, чітко усвідомлювати, де і в який спосіб можна використовувати отримані знання; доводити й генерувати власні нові ідеї, самостійно працювати над розвитком особистого інтелекту, підвищенням культурного рівня.

Для викладачів-філологів, бакалаврів і магістрантів філологічних факультетів університетів.

Навчальне видання

**Технології навчання української мови в
закладах загальної середньої освіти**

(методичні рекомендації та тестові завдання
для самоконтролю)

Відповідальна за випуск – Олена Валентинівна
Кульбабська, доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри сучасної української мови.

Підписано до друку 18.02.2020 р.
Формат 60*90 1/16. Папір офсетний.
Друк на різнографі. Тираж 30 прим.

Видавництво та друкарня Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
58000, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2
e-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 891 від 08.04.2002 р.